

DE V.D.H.-OMROEP

MEDEDELINGENBLAD VOOR HET PERSONEEL VAN
VAN DER HEEM N.V. - DEN HAAG - HOLLAND

NO. 72, 24 DECEMBER 1943

K E R S T N U M M E R

V R E D E I N O O R L O G S T I J D.

Toen er nog geen papierschaarste was, kenden we van bijna alle tijdschriften een Kerstnummer. Het ene was al mooier dan het andere. Men trachtte door prachtige verzorging in kleurendruk en door „elck wat wils” te bieden, elkander de loef af te steken. Op de stations, in de café's en in de warenhuizen stond een Kerstboom. Men wilde voor iedereen en overal kerststemming — Kerstmis kan inderdaad voor ieder mens iets betekenen. „Behalve dan toch in deze tijd” zeggen tallozen, „want het feest van vrede op aarde valt te midden van het rumoer van de oorlog eenvoudig niet te vieren”. De mensen die dit zeggen, kennen waarschijnlijk niet de ware betekenis van het woordje „vrede” in verband met Kerstmis. Vrede betekent hier: innerlijke rust. Mensen die geen vrede hebben zijn rusteloos. Ze hebben geen vrede met de dingen zoals ze zijn. Ze zijn ontevreden over het leven, over de omstandigheden waaronder ze leven, over de mensen uit hun omgeving en ten slotte ontevreden over zichzelf. Ze weten niet, waar ze het zoeken moeten. Onder het opschrift: „Januari 1943” schreef het blaadje Huishouding van nu: „Elk mens op aarde heeft een bijzondere opdracht, een taak die hem of haar gegeven is; een kleine of een grote. Niet in de eerste plaats iets dat hij doet, maar iets dat hij is, dat beste in hemzelf, dat wat hij overal meeneemt, waar hij zich ook bevindt. Dat te handhaven, daaraan trouw te zijn, daartoe is hij geroepen en . . . daarvoor ontvangt hij altijd kracht.” Wie zó tracht de hem opgelegde levenstaak te vervullen, heeft stellig vrede. De vraag „vanwaar de kracht”, waarover het aangehaalde artikel spreekt, wordt in de Kerstboodschap beantwoord. Wanneer wij Kerstmis 1943 in dit licht zien, kan het ondanks alle onrust en oorlogsgeweld rondom ons, toch vrede in ons zijn en . . . feest, omdat, wat het nieuwe jaar dat straks aanvangt, ons ook mag brengen, niets ons beroven kan van die innerlijke vrede, die ons deel is, wanneer wij onze roeping vervullen in ons gezin en in ons werk.

DRS. RUIJSCH VAN DUGTEREN.

WERKEN EN VERDIENEN

VACATURES - IDEEËNBUS - INLICHTINGENDIENST - KADERGROEP

WAAR DE DISCIPLINE IN GEVAAR KOMT, HOUDT DE KAMERAADSCHAP OP.

Zo sprak de heer J. v. d. Heem reeds in 1941 en deze woorden gelden ook nu nog. Discipline is tucht, een woord dat ons wellicht sympathieker is, als wij weten, dat het betekent zedelijke drang en dwang. Vooral op het eerste leggen wij nadruk. Uit onszelf moeten wij de dingen goed doen en alles zo doen als voor een goede gang van zaken nodig is.

Waarom is het nodig hierop te wijzen? U weet dat in onze fabriek helaas gestolen wordt. Het zijn meestal kruimeldiefstallen — men gapt een schakelaar of enkele potentio-meters — en gelukkig zijn het slechts enkelen onder de grote massa medewerkers die zich hieraan schuldig maken.

Ook nemen enkelen bij luchtalarm een slappe houding aan en geven daardoor een slecht voorbeeld.

Maar ja, als een enkeling dingen doet die niet geoorloofd zijn, verplicht hij ons daardoor regelingen te treffen die voor ons allen gelden.

Als wij de boosdoeners hun gang zouden laten gaan, zouden wij door hen gehinderd worden in ons werk, dat wij zo goed mogelijk willen doen.

Als wij gehinderd worden in ons werk, betekent dat, dat hier slechter gewerkt wordt en U voelt wel dat de leiding van het bedrijf niet bijster enthousiast is voor gratificaties, pakketten, distributie en dergelijke, als de medewerkers de dingen niet zo goed mogelijk doen, doch zoetjes aan allerlei verkeerde gewoonten aannemen.

Weest gerust, hier worden geen „verscherpte plakaten” afgekondigd wij zullen U alleen maar een opsomming geven van de regels die er toe moeten leiden dat de goede geest en juiste werkopvatting in ons bedrijf gehandhaafd blijven.

Dus:

1. Het is voor ieder verboden zowel in als buiten werktijd en dus ook bij luchtalarm, de portiersloge te betreden.
2. Aan het fouilleren zal het gehele personeel weer worden onderworpen:
Mannelijk fabriekspersoneel in de machinekamer, vrouwelijk fabriekspersoneel in de reservekleedkamer; kantoorpersoneel in de dokterskamer.
3. Ook het betreden van het kantoor van de afdeling expeditie is niet meer geoorloofd. Inlichtingen, afgeven van stukken en dergelijke uitsluitend aan het loket.
4. Niet alleen het bij zich hebben van absentie-penningen, ook de noodzakelijkheid van de afgifte van deze penningen zal worden gecontroleerd.

Van Uw kant verwachten wij dat ieder, van hoog tot laag er toe medewerkt, dat de gegeven voorschriften blijvend worden nageleefd. Wij sommen daarom nog eens een serie voorschriften op, waarvan overtreding zeer sterk de discipline in gevaar brengt:

Groep A: Maatregelen met diefstal verband houdend.

1. Pakjes, koffers e.d. mogen bij binnenkomst niet mee de fabriek in worden genomen, doch moeten aan de portiersloge worden afgegeven. Dit geldt ook voor privé-eigendommen waarvan omtrent de eigendom moeilijkheden kunnen ontstaan (handdynamo's). De Directie neemt voor het bewaren van deze spullen de verantwoordelijkheid niet op zich.
2. Het meenemen naar huis van potloden en stuf welke VDH-eigendom zijn, is niet geoorloofd.
3. Gereedschap en ook geleende boeken, tijdschriften en dergelijke moeten op tijd weer worden ingeleverd.

4. Reparaties aan privé-eigendommen mogen alleen via de Technische Dienst (Hr van Bel) plaats vinden. Ook dit bij den portier inleveren.
5. Privé-telefoneren is alleen in zeer dringende gevallen toegestaan en dan nog moet U eerst Uw chef daarvoor toestemming vragen (ook voor interne privégesprekken!).
6. Het closetpapier is alleen bestemd voor het gebruik op onze toiletten en ook daarbij dient U er een zuinig gebruik van te maken.
7. 's Zaterdags dient U al Uw privé-eigendommen, ook Uw werkkleding e.d. mee naar huis te nemen.

Groep B: Maatregelen met de orde verband houdend.

8. Het eten, anders dan in de schafttijd en gedurende de ochtendetenspauze, is verboden.
9. In de schafttijd moogt U zich uitsluitend in de cantines of buiten het gebouw ophouden.
10. Telaatkomen heeft tot gevolg, dat de goede gang van zaken zeer verstoord wordt.
11. Het lezen van de publicaties op de mededelingenborden opgehangen, behoort buiten werktijd te geschieden.
12. Inlichtingen dient U alleen op de daarvoor vastgestelde tijden (d.i. buiten de werktijd) en bij de juiste personen in te winnen.
13. Afval, sigaretteneindjes, lucifers, boterhampapier e.d., dient U buiten in de betreffende bakken, en niet zo maar op straat te deponeren.
14. Spaart ons gras — het groeit toch al zo slecht. — Loopt er — ook al hebt U grote haast — omheen in plaats van er overheen.
15. Onderwerpt U vrijwillig aan de medische keuring op het tijdstip waarop U wordt opgeroepen.

16. En dan iets voor het kantoorpersoneel: als U Uw klerenhanger laat vallen, raapt U het dan **weer op?**

Groep C: Maatregelen met de zelfbescherming en de veiligheid verband houdend.

17. Bij het ontruimen — zowel bij brand — als bij luchtalarm — dient U zo snel mogelijk het gebouw te verlaten.
18. Bij brandalarm langs de kortste weg — zonder Uw jassen e.d. te halen, bij **luchtalarm langs de normale weg** via de kleedkamers (doch dan alleen Uw jas grijpen en **buiten aantrekken**).
19. In beide gevallen moeten zij, die in de Metaalvleugel werken, in de richting Maanweg hollen, alleen de overigen in de richting van de Prinses Mariannelaan.
20. U moet dan schuilen — niet op de hekjes of in de tuinen van de omwonenden — maar in portieken, winkels e.d. Rondwandelen is beslist niet toegestaan.
21. Het roken is niet alleen binnen het gebouw, doch ook op voor- en achterterrein verboden.
22. Bij draaiende machinedelen moet ons vrouwelijk personeel mutsen dragen.
23. Bij het slijpen is het dragen van een veiligheidsbril voor de mannen verplicht.

Mogen wij voortaan weer op U rekenen?

D. CARON, GERH. H. P. VELDKAMP.

I D E E E N B E L O N I N G E N.

De Ideeëncommissie kende de volgende beloningen toe:

- f 10.— aan G. W. Boersen, afd. nabewerking, die een voorstel deed betreffende het spuiten van opschriften en het spuiten van lichtbakken, waardoor besparing werd verkregen.

- f 7.50 aan F. J. Wessels, afd. Machinale houtbewerking. Hij deed ons een werkmethode aan de hand betreffende de pilasters van de radiokast, waardoor een beter product werd verkregen.
- f 5.— aan G. A. Boersen, afd. nabewerking, die een voorstel deed voor een lakwagen, alsmede voor draaibare lakreservoirs naast de spuitkasten.
- f 10.— aan J. van Mastrigt, afd. machinale houtbewerking, voor een idee, dat het mogelijk maakt de handvatten van strijkijzers machinaal te schuren.
- f 5.— aan A. F. Schlee van afd. nabewerking, die een verbetering voorstelde in het slijpen van stroken van hefbomen.
- f 2.50 aan A. F. Moseman, afd. gereedschapmakerij voor een tip betreffende een knipschaar, en een verdere beloning van f 2.50 aan dezelfde voorsteller voor een idee betreffende het aanbrengen van kleeerhaakjes in de toiletten.

Ir. E. VAN EMDEN.

W E R K T I J D E N R E G E L I N G.

Fabriek 1e ploeg	3.1— 9.1	Maandag/Vrijdag	8.48—12.12 en 12.42—16.36 uur*)
		Zaterdag	8.48—11.06 en 11.24—13.00 uur
	10.1—16.1	Maandag/Vrijdag	8.48—12.12 en 12.42—16.48 uur*)
		Zaterdag	8.48—11.06 en 11.24—13.00 uur
	17.1—23.1	Maandag/Vrijdag	8.42—12.12 en 12.42—17.00 uur*)
		Zaterdag	8.42—11.06 en 11.24—13.00 uur
Fabriek 2e ploeg	3.1— 9.1	Maandag/Vrijdag	8.48—13.00 en 13.30—16.36 uur*)
		Zaterdag	8.48—11.42 en 12.00—13.00 uur
	10.1—16.1	Maandag/Vrijdag	8.48—13.00 en 13.30—16.48 uur*)
		Zaterdag	8.48—11.42 en 12.00—13.00 uur
	17.1—23.1	Maandag/Vrijdag	8.42—13.00 en 13.30—17.00 uur*)
		Zaterdag	8.42—11.42 en 12.00—13.00 uur
Kantoor en Laboratorium	3.1— 9.1	Maandag/Vrijdag	8.48—12.30 en 13.00—16.36 uur*)
		Zaterdag	8.48—11.24 en 11.42—13.00 uur
	10.1—16.1	Maandag/Vrijdag	8.48—12.30 en 13.00—16.48 uur*)
		Zaterdag	8.48—11.24 en 11.42—13.00 uur
	17.1—23.1	Maandag/Vrijdag	8.42—12.30 en 13.00—17.00 uur*)
		Zaterdag	8.42—11.24 en 11.42—13.00 uur

*) Maandag/Vrijdag bovendien een eetpauze van 10.30—10.36 uur.

P R E M I E Z I E K T E W E T.

Tot dusverre bedroeg deze voor uur- en weekloners 0.85 % van het loon.

Met ingang van 3 Januari aanstaande is de premie door de Raad van Arbeid verhoogd tot 1 %.

De bijdrage van den werkgever was reeds verhoogd op 2 Januari 1943; deze bedraagt thans ruim 4 %.

Het komt dus hierop neer: U betaalt 1 %, het bedrijf ruim 4 %.

BRIEF AAN ST. NICOLAAS.

Hooggeachte Sint Nicolaas,

Er is een tijd geweest, dat wij heilig in Uw bestaan geloofden; daarna kwam de twijfel — immers je zag zoveel Sinterklazen — en nu zijn wij het er wel over eens: U bestaat niet. Eigenlijk moesten we zeggen: niet meer, want het is toch maar waar, dat de goede Sint vele honderden jaren geleden bisschop van Myra was en zich daar door zijn grote milddadigheid een reputatie verwierf, die nu nog voortduurt.

Nu ligt Myra ver van hier. Op een atlas zoudt U het vergeefs zoeken, want het is een gehucht in het tegenwoordige Turkije, en als U er toevallig ooit eens zoudt komen, zoudt U vergeefs zoeken naar zijn grafmonument, hem ter ere opgericht door dankbare „be-deelden”. Een welingelichte Turk zou U kunnen vertellen, dat de goede bisschop weliswaar te Myra begraven werd, doch dat men zijn overblijfselen enige eeuwen later naar Bari in Italië overbracht.

Dus op naar Bari, als wij den Sint nog eens willen huldigen, doch waarom zouden wij dat wel doen, als de Sint die ons dit jaar bedacht heeft, niet daar doch hier dichtbij te vinden is. Afgevaardigden behoeven wij hem niet te sturen, deze milde Sinterklaas is niet gesteld op vertoon, doch dat belet ons niet hem langs deze weg te bedanken voor de gratificatie en het pakket.

Hooggeachte Directie, wij waarderen deze St. Nicolaas-verrassing ten zeerste, niet alleen vanwege het geldelijke en materiele voordeel, doch vooral omdat er weer zo duidelijk uit blijkt, dat U een open oog hebt voor de noden van Uw personeel en, indien mogelijk, elke gelegenheid aangrijpt om dat te bewijzen. Wij zullen ons cadeau hier tegenoverstellen, namelijk: grotere ijver, meer toewijding en betere prestaties.

UW PERSONEEL.

VEILIGHEID EN HYGIËNE

VEILIGHEIDSACTIE — ZELFBESCHERMINGSDIENST — E.H.B.O. — HYGIËNE

E. H. B. O., OFFICIEEL EN
IN HET DAGELIJKS LEVEN.

Dat er zo grote belangstelling voor een E.H.B.O.-cursus in ons bedrijf zou bestaan, hadden wij niet kunnen denken. Zodra de aankondiging er voor op de borden was geprikt, stroomden de opgaven binnen, op briefjes, telefonisch of zo maar, mondeling ergens op een trap. Een nadeel van dit grote aantal opgaven was, dat wij velen moesten teleurstellen, daar slechts een dertigtal mensen aan deze cursus kan deelnemen.

24 November hebben deze hun eerste les gehad, de eerste van de serie van 26 lessen, die men moet afwerken om het Eenheidsdiploma te kunnen behalen. E.H.B.O. — een droge geschiedenis, hoort men wel eens zeggen. Maar de meningen over de les van Dr. Molhuysen waren zo, dat het woord „droog” er niet in voorkwam. Integendeel Hard gewerkt zal er wel moeten worden: twee uur achtereen Ingespannen luisteren valt, voor wie het niet dagelijks doet, heus niet mee. En al is het dan geen school, huiswerk wordt wel opgegeven. Maar het begin was goed; ondanks de diepe duisternis waren bijna alle deelnemers present. En wie eenmaal in het donker de weg naar de Polikliniek, afdeling Zenuwzieken (want daar huizen we) heeft gevonden, kent hem voor zijn gehele verdere leven. Toch was het goed te merken, dat er onder de V.D.H.ers zovelen zijn, die wel iets over E.H.B.O. zouden willen weten. Wij verwachten deze enthousiastelingen dan ook zeker op een volgende cursus. Maar ook zonder cursus kan men in het dagelijks leven de ogen open houden op E.H.B.O.-gebied. Bij ons werk, thuis, op straat, overal lopen wij de kans ons te stoten, te prikken, te snijden of te vallen. Voorzichtigheid, dat is een woord, dat hier een vooraanstaande plaats verdient. Voorzichtigheid, niet alleen om te voorkomen, doch ook bij het behandelen. Als je zo eens door de fabriek loopt, zie je nog maar al te vaak iemand werken met een verbandje om, dat zeker twee dagen oud is en dat zelfs nog te vuil is om een machine mee af te vegen. En zo'n verband wordt gebruikt, om de mooiste machine, die er bestaat, het menselijk lichaam, te beschermen tegen infectiegevaar! Wat nog erger is, hoe vaak ontbreekt het verband geheel of wordt er over een wondje maar gauw een stukje leukoplast geplakt. Laten we allen beginnen met in onze omgeving, en niet te vergeten bij ons zelf, er op te letten, dat wij het infectiegevaar, dat in deze tijd zo groot is, geen kans geven om te overwinnen.

N. J. VAN MAAREN.

VEILIGHEIDSOVERPEINZING.

Zou er Donderdag 23 December iemand in ons fabriek gevonden zijn, die talmde met het overzetten van zijn klok- of werkkaart? Integendeel, de kaarten zullen wel als een wervelwind van de ene bak in de andere gestormd zijn. Hoe kan het ook anders: wij hebben vakantie en komen liefst het volgend jaar pas terug. Wij gaan Kerstfeest vieren en wij zullen in onze familiekring wachten op het moment dat onze vertrouwde huiskamerklok een nieuw jaar inluidt. Kerstfeest en Nieuwjaar. Het zijn de lichtpuntjes in de koude, donkere Decembermaand. Wij zoeken de beschutting van ons huis, van onze eigen woning. Daar voelen wij ons VEILIG. Hé . . . , hoorden wij dit woord niet meer in het afgelopen jaar . . . veilig, veiligheid . . . ? Dat waren woorden die in verschillende vormen tot ons kwamen, die wij in ons opnamen en die wij tijdens ons werk ten opzichte van onszelf en anderen in de daad trachtten om te zetten.

En hoe is nu onze veiligheidsbalans aan het einde van 1943?

Het totaal der ongevallen is ongeveer gelijk gebleven aan die van 1942. Daartegenover zijn infectie- en oogongevallen zeer sterk afgenomen. Een bewijs dat velen hun best hebben gedaan om de directe oorzaken van een ongeval te vermijden. Maar ook het totaal aantal ongevallen moet naar beneden. Daaraan beginnen wij het nieuwe jaar met frisse moed en ons devies is:

**DOET HET NU EN DOET HET ALLEN;
STREEFT NAAR MINDER ONGEVALLEN.**

ZANDVLIET.

SOCIAAL ECONOMISCH

SPAARFONDS - CANTINES - DISTRIBUTIE - REISKOSTENVERGOEDING

STICHTING SPAARFONDS.

Voor diegenen onder ons personeel, die nog niets van ons „Spaarfonds” weten volgt hier een overzicht van doel en wezen van dit fonds. De Stichting Spaarfonds is op 6 April 1937 in het leven geroepen voor onbepaalde tijd. Haar doel is bevordering van de spaarzin bij het personeel van Van der Heem N.V. en het rentegevend beleggen van de bijdragen der deelnemers, opdat zij t.z.t. de beschikking over enig kapitaal krijgen. De deelnemers aan dit fonds zijn uitsluitend de werknemers, die in vaste dienst bij Van der Heem N.V. zijn.

Bestuur. Het Bestuur der Stichting bestaat uit 5 leden, waarvan 2 worden aangewezen door de Directie van Van der Heem N.V. en 3 leden door en uit de deelnemers worden gekozen. De Bestuursleden, aangewezen door de Directie, worden benoemd voor onbepaalde tijd, terwijl de Bestuursleden, gekozen door de deelnemers, voor 3 jaar benoemd worden. Het Bestuur bestaat sinds 12-1-'42 uit de volgende heren:

N a m e n s D i r e c t i e :		N a m e n s d e e l n e m e r s :	
H r. L. W. v a n d e r H e e m		H r. D. C a r r o n	
H r. G. v a n V l i e t		H r. M. J. E y s a c k e r s	
		H r. P. C. v. d. B l e e k	

De stortingen van de werknemers bedragen 2 % van het vaste loon per week. Deze stortingen worden afgerond op een veelvoud van 10 cts. De minimumstorting bedraagt f 0.20 per week. Wijziging van deze storting, ten gevolge van loonsverhoging, vindt alleen op de 1e Januari plaats. Van der Heem N.V. stort voor elke werknemer hetzelfde bedrag dat de werknemer spaart. Van der Heem N.V. zal deze stortingen blijven verrichten, zolang naar haar oordeel haar exploitatierekening dit toelaat. De stortingen van de werknemers geschieden door inhouding op het loon of salaris. Deze inhoudingen worden samen met de stortingen van den werkgever elke week door Van der Heem N.V. afgedragen door overschrijving op de girorekening van de Stichting Spaarfonds (Gironr. 439431). De deelnemers ontvangen na elke periode van 4 maanden een schriftelijk bewijs, waaruit blijkt hoeveel zij gestort hebben en hoeveel hun tegoed in totaal bedraagt.

Belegging. De beschikbare geldmiddelen van het Fonds worden door het Bestuur belegd.

Rente. Over de gestorte bedragen en de bijgeschreven rente wordt rente vergoed, n.l. 1 % per verrekeningsperiode van 4 maanden. Rentebijschrijving vindt plaats op 30 April, 31 Augustus en 31 December van elk jaar.

Kosten. De kosten, verbonden aan het beheer, belegging en de administratie van het Fonds zijn tot dusverre steeds door de Directie van Van der Heem N.V. betaald.

Terugbetaling. De stortingen, inclusief rente van deelnemer en werkgever, worden terugbetaald 6 maanden na het vertrek uit de dienst van Van der Heem N.V. Indien de deelnemer overlijdt voordat terugbetaling heeft plaats gevonden, zal de uitbetaling van het tegoed onmiddellijk geschieden aan de gerechtigden tot zijn nalatenschap. Indien de deelnemer de dienstbetrekking bij Van der Heem N.V. verlaat binnen 3 jaar na indiensttreding, heeft deze deelnemer geen aanspraak op de stortingen, verricht door Van der Heem N.V. Deze stortingen vervallen dan aan het Spaarfonds. De rechten van den deelnemer op de gestorte bedragen zijn strikt persoonlijk en dus niet vatbaar voor vervreemding, overdracht of in pandgeving. Zij, die in strijd met dit voorschrift handelen, hebben geen recht meer op de door den werkgever gedane stortingen.

Balans en Jaarverslag. De boeken van het Fonds worden jaarlijks per 31 December afgesloten, waarna door het Bestuur een jaarverslag (balans- en verlies- en winstrekening) wordt opgemaakt. Bij het Jaarverslag wordt gevoegd een staat van alle beleggingen.

Contrôle. De boekhouding en administratie worden jaarlijks nagezien door een commissie van 3 leden, waarvan één lid, de voorzitter, aangewezen wordt door de Directie van Van der Heem N. V. en 2 leden door de deelnemers. Jaarlijks heeft een vergadering van deelnemers plaats, waarin worden voorgelegd: Jaarverslag, Balans-, Verlies- en Winstrekening, prae-advies en rapport van de Commissie van Contrôle. De Commissie van Contrôle bestaat thans uit de heren:

Namens Directie: H. M. Punt. Namens deelnemers: F. Klees; J. de Rooy.

Jaarverslag, Balans- Verlies- en Winstrekening worden na goedkeuring in het fabrieksgebouw opgehangen (mededelingenbord bij kleedkamers).

Raad van Beheer en Advies. Deze Raad is samengesteld uit vooraanstaande deskundigen op het gebied van geldwezen of accountancy. De Raad is belast met het toezicht op de geste van het Spaarfonds en op hen, die ten behoeve van het Fonds werkzaamheden verrichten.

Vermogen. Het vermogen van de Stichting was per 31 Augustus groot f 186.000.—.
J. v. d. LINDEN.

M A A N D K A L E N D E R S.

In het magazijn Kantoorbehoeften zijn eenvoudige duidelijke maandkalender te koop à f 0.60. Bestellingen schriftelijk te richten aan die afdeling.

P. PLATSCHORRE.

O U D E A R C H I E F D O Z E N.

In de bibliotheek zijn oude archiefdozen te koop voor f 0,10 per stuk. Deze dozen zijn zeer handig voor het opbergen van allerlei voorwerpen, zoals restjes wol, lapjes, kledingstukken, speelgoed, etc.

TH. G. HUPSE.

B E D R I J F S K L E D I N G.

Enige tijd geleden is in de dagbladen gepubliceerd, dat arbeiders uit bedrijven met meer dan 100 werknemers voortaan hun werkkleding via het bedrijf moeten aanvragen. De bedrijven moeten zich tot het Rijksbureau „Distex” wenden om een algemene vergunning voor het aankopen van deze kleding te verkrijgen. Aangezien ons bedrijf ook onder deze regeling valt, hebben wij ons direct na deze bekendmaking tot het Rijksbureau gewend. Wij hebben thans een aanvraagvergunning ontvangen, waarmee wij bij de distributiedienst, aan de hand van een door ons samengesteld kaartstelsel van het personeel, bedrijfskleding zullen aanvragen. Medio Januari horen wij hiervan de uitslag.

O N T W I K K E L I N G

B I B L I O T H E E K — K N I P C U R S U S

EXCURSIE NAAR DE RUBBERSTICHTING.

Op 9 October maakte een groepje leden van ons personeel een excursie naar de rubberstichting te Delft. Het verslag, gemaakt door de heren Howell en De Krijger, is uitgegroeid tot een zeer interessant geheel, dat wij allen, die in ons bedrijf met rubber te maken hebben, gaarne ter lezing aanbevelen. Het is verkrijgbaar in de bibliotheek.

STAATSHUISHOUDKUNDE OF ECONOMIE.*

Elk mens streeft naar welvaart, dat wil zeggen, naar bevrediging van zijn behoeften. Deze zijn velerlei. Om te beginnen de behoeften aan voeding, kleding en woning. Daar kon zelfs de overigens nogal sobere Diogenes niet buiten. Dan zijn er nog vele andere, grotendeels afhankelijk van de persoonlijke smaak. De één rookt graag een sigaartje, de ander heeft meer behoefte aan de Ramblers. Om al deze behoeften te kunnen bevredigen zijn goederen (sigaartjes) en diensten (Ramblers) nodig. Deze goederen moeten geproduceerd worden, waarbij verschillende z.g. productiefactoren te pas komen: arbeid, grond en kapitaal. Deze worden voor de bewezen diensten beloond in de vorm van geld (waarover volgende keer meer) hetgeen zij naar behoefte weer kunnen ruilen voor die geproduceerde goederen, waaraan zij behoefte hebben. Dit lijkt zeer simpel en aardig in elkaar te zitten, doch de werkelijkheid is anders. Bij de productie, verdeling en consumptie van goederen doen zich vele moeilijkheden voor en nu is het de taak van de economie, de oorzaken van deze moeilijkheden op te sporen en aanwijzingen voor de juiste oplossing ervan te geven. Dat deze nog niet op alle gebied gevonden is merkt U wel, als U zo eens om U heen kijkt. De kwestie is n.l. dat de geleerden het over de moeilijkheden in het algemeen wél, doch over de oorzaken ervan niét eens zijn. En zij kunnen niet eens even een proef nemen om na te gaan, wie gelijk heeft. Wel heeft men zo langzamerhand door middel van de Statistiek een grote hoeveelheid feiten kunnen verzamelen, waarmee de theoretische redeneringen vergeleken kunnen worden. Een andere moeilijkheid is nog, dat de economie zich, om de zaak niet te ingewikkeld te maken, niet ophoudt met de sociale, ethische, psychologische en politieke motieven, die eveneens hun invloed op de menselijke richtlijnen voor de economische politiek wel vinden, al zullen daarvoor nog enige experimenten, zoals thans de geleide economie, nodig zijn. Hieronder volgen de titels van enkele van de economische boeken, welke in onze bibliotheek aanwezig zijn. De eenvoudige hebben een kruisje en de lezing daarvan kan voor een ieder, die heden ten dage met vrucht de krant wil kunnen lezen, zeer aanbevolen worden.

*) Van het Grieksch Oikos = huis en nomos = regel.

LITERATUUR.

*Belloc, H. Economie voor iedereen. 1939	VDH-B-2605
Bordewijk, H. W. C. — Theoretisch-historische inleiding tot de economie 1931.	VDH-B-2343
Bouman, P. J. — Leerboek voor economische geschiedenis 1942.	VDH-B-2309
Frank, E. — Vraagstukken der theoretische economie	
Deel I. Waardeleer 1939	VDH-B-2333
Deel II. Toerekening en verdeling. 1939	VDH-B-2334
*Mees, W. C. — Hoofdstukken der economie. Waardeleer 1943	VDH-B-2601
Sleumer, W. — De Wereldhuishouding (Hoe de volken economisch leven. 1942)	VDH-B-2332
*Turk, W. P. de — Leerboek der economie z.j.	VDH-B-2723
Valk, W. L. — Conjunctuurdiagnose. 1935	VDH-B-2949
Verrijn Stuart, C. A. — Hoofdtrekken van de leer der maatschappelijke voortbrenging. 1931	VDH-B-2341
Verrijn Stuart, C. A. — De wetenschap der volkshuishouding en de grondslagen der volkshuishouding 1943.	VDH-B-2950
Verrijn Stuart, G. M. — De conjunctuur in het economisch leven. 1936	VDH-B-2623
*Waardhuizen, B. B. van en J. Grooten — Staatsinrichting, economie en bedrijfswetkennis voor het middelbaar technisch onderwijs z.j.	VDH-B-2603
Wuyster, P. H. — Inleiding tot de waarde en prijstheorieën. z.j.	VDH-B-2722
*Zwijndrecht, J. van — Beknopt leer- en leesboek der economie. 1943	VDH-B-2682
Zwijndrecht, J. van — Eenige hoofdstukken. Waarde en prijs	

DE BOER.

L I C H A A M S S P O R T

Z W E M M E N - V O E T B A L - H O C K E Y

V O E T B A L

Zaterdag 13 November trok ons voetbalelftal voor de revanchewedstrijd tegen het elftal van de Philip's apparatenfabriek naar de gloeilampenstad. Wie zal het ons euvel duiden dat we, alvorens over deze wedstrijd te schrijven, eerst even stilstaan bij de enorme ontvangst, die onze voetballers daar is ten deel gevallen? De dag begon met een zeer interessante rondgang door de glasfabriek, waar deels automatisch, deels nog met de hand of beter gezegd met de mond, lampenballonnen worden gemaakt. Vooral de donkere zaal waar, op de ouderwetse wijze glas wordt geblazen, leverde een fantastische aanblik op door de vele gloeiende glasballen, die voor het verkrijgen van een lange ronde vorm, aan de blaaspijpen in het rond worden gezwaaid. Als overgang naar het eigenlijke doel van de tocht naar het Zuiden, werden onze mannen onthaald op een warme lunch. Zeer genoeglijk, maar ook zeer stevig. Enkele spelers betraden tenminste met een voor een voetbalwedstrijd bedenkelijk zware maag het P.S.V.-veld. De wedstrijd had een prettig en sportief verloop. De stand, die tot een kwartier voor het einde 3-3 gelijk was, geeft de min of meer gelijke krachtsverhouding goed weer. Tegen het einde zagen de VDH-mannen echter kans een kleine meerderheid in twee doelpunten om te zetten, waarmee de eindstand 3-5 werd. Hoewel het spel iets tammer was dan in de thuiswedstrijd tegen Philips, heeft onze ploeg aardig spel laten zien. Vooral het spel van de „oude rotten” Ramaker en Noordeloos viel bij het publiek in de smaak, terwijl voorhoedespelers als Rosmalen, Vogel en v. d. Vlist enkele malen luide bijval oogstten. Na een zeer gezellige koffiemaaltijd, waarbij aan onze spelers als herinnering aan deze dag, een bakeliten asbak met inscriptie is overhandigd, werd zeer voldaan de terugtocht naar huis aanvaard.

ZANDVLIET.

H A N D B A L

Nu hockeyers en voetballers enige malen de VDH-eer op het groene veld verdedigden, wilden blijkbaar ook de handballers onder ons personeel het er niet „bij laten zitten”. Jans wist met een tiental deels actieve, deels rustende handballers een elftal te vormen en trok op Zaterdag 9 October ten strijde tegen H.V. '36. Met enthousiasme alleen bleek het echter niet te gaan. Ons elftal, dat nog nooit had samengespeeld kreeg van het sterke H.V. '36-duchtig klop. Zelfs doelman De Jong, die als een tijger zijn steeds bedreigde heiligdom verdedigde, kon de 8-1 nederlaag niet verhoeden. Maar al doende leert men. Zaterdag 20 November hebben de handballers opnieuw de strijd aangebonden en wel tegen C.W.P. II. Deze wedstrijd, die meer een verkennen der beschikbare krachten was, voldeed beter. Een 9-5 zege was het resultaat. Rosmalen, de snelle buitenspeler van ons voetbalelftal, bleek als handballer al even goed te vol-doen. Het is ons nu niet meer duidelijk wat hij eigenlijk is: voetballer of handballer. Daar komen we pas achter, als in de toekomst eens een voetbalwedstrijd en een handbalwedstrijd op één en dezelfde Zaterdagmiddag vallen.

ZANDVLIET.

Z W E M M E N

Daar wij geen toestemming kregen, zijn de aangekondigde onderlinge wedstrijden niet doorgestaan. Deze teleurstellende mededeling deed zijn terugslag gevoelen: de laatste

tijd was het niet zo druk als wij gewend waren. Doch niet getreurd, de zwemavond blijft een attractie — wie wil er voor een kwartje niet genoeglijk een uurtje zwemmen onder deskundige leiding? Ieder kan meedoen — elke Maandagavond van half zeven tot half acht in het Bosbad, Amalia van Solmsstraat 38. U kunt Uw familieleden, vrienden en vriendinnen ook meenemen, die betalen dan 30 ct.

KROON.

O N T S P A N N I N G

KAMP EN ZANG — VOLKSTUINEN — KNUTSELAARS

SINT NICOLAAS ZANGAVOND OP ZOLDER.

Toen de deelnemers aan deze zang-feestavond Donderdagmorgen weer op de fabriek kwamen, werden zij van alle kanten bestormd met vragen: „Hoe was het?“, en „Is het leuk geweest?“. De antwoorden waren vrijwel alle gelijk: „O, het was reuze“, en „wat was Sinterklaas goed.“ Dat maakte de belangstellenden niet veel wijzer, en daar de afwezigen, speciaal de Duitslandgangers, ook wel heel nieuwsgierig naar het verloop van de avond zullen zijn, zullen wij maar eens trachten hen deelgenoot te maken van de feestvreugde, zij het ook maar achteraf. Dus: St. Nicolaas-zangavond op zolder.

Het is een goede traditie om het feest van den goeden Bisschop op 5 December te vieren, en hoe kunnen de deelnemers aan onze zangavonden dat beter doen dan door een zangbijeenkomst speciaal aan dit feest te wijden. De voorbereidingen worden in stilte getroffen: immers, het is een open vraag of de feestcommissie er wel in zal slagen de goede Sint over te halen te elfder ure nog eens een avondje op bezoek te komen bij de zingende VDH-jeugd. De feest-commissie bestaat echter uit enige energieke lieden, en de leiding van de zangavonden heeft dan ook goede hoop, dat het hun nog wel zal lukken de goed heilig man bij de slippen van zijn mantel te vatten en hem mee te tronen naar het bovenzaaltje van het Rembrandttheater, waar de jeugd met een vol verwachting kloppend hart zit te popelen. De avond begint, volgens plan precies te 7 uur, doch van St. Nicolaas taal noch teken. Gedrukte stemming onder de leiding, hij komt wel, hij komt niet. Laten we het beste hopen en maar vast beginnen te zingen. Dus klimt de heer Den Hartogh op het podium, neemt de dirigeerstok en dan schallen de oude bekenden: „Boven Gent rijst“ en „Zo doet de boer“, weer door de zaal. Plotseling een luid geraas op de trap. Wie komt binnen? Niet de Sint, doch een buiten adem hijgende feestcommissie met wapperende jaspanden en aan zijden linten bengelende erepenningen. Hij komt, hij komt!!! Dan laait de stemming op, en vol vuur zingen wij de zo vertrouwde liedjes: „Zie ginds komt de stoomboot“, „Hoor wie klopt daar kinderen.“ Kloppen? Het daverde op de deur en twee gitzwarte Pietermannen buitelden roedezwaaiend de zaal binnen, gevolgd door onze statig voortschrijdende St. Nicolaas. Even wordt het stil, allen zijn onder de indruk van het ogenblik, doch onmiddellijk zet de feestcommissie haar beste beentje voor en begint en bloc den hogen gast toe te spreken. Drie is echter te veel en na enige valse starts van de heren, gewaardigt de Sint zich den heer Veldkamp toe te staan het welkomstwoord tot hem te richten. Wat deze heer dan ook met de bekende welbespraaktheid doet. Hij neemt ons de woorden uit de mond, want wij allen snakken ernaar den goeden Sint te zeggen, hoe blij wij zijn hem weer in ons midden te hebben en hoe benieuwd wij zijn of hij ondanks alles iets voor ons heeft meegebracht. St. Nicolaas laat ons niet lang in het onzekere. Zijn inaugurale rede brengt ons allen onder de indruk van zijn persoonlijkheid. Wat een goed man is hij en zo ongeunsteld. Zoals Sint zelf zegt:

„hij is wel wat oud en spreekt wel wat lijzig
maar, hij heeft toch voor allen iets bij zich.”

Ja, want hij heeft pakjes meegebracht, maar die zijn alleen voor de zoete kinderen, en niet voor de stoute, die hij tot zijn verbazing ook in de zaal ziet. Enfin, die komen nog wel aan de beurt. De verjaardag van de feesteling — want Sint viert vandaag zyn 700 en zoveelste verjaardag — wordt, zoals gebruikelijk is, gevierd met luid gezang, afgewisseld door een lachen met limonade en een tractatie op speculaas. Dan neemt de Sint weer het woord. Hij is blij weer in ons midden te zijn, hij heeft ons zo mooi horen zingen, nu wil hij ook wel eens iets voordragen. Dan volgt het klaaglied van de echte St. Nicolaas over de vele onechte Sinterklazen die hem in den lande concurrentie aandoen. Waar hij gaat of staat, overal ziet hij surrogaat. Helaas, helaas, helaas, helaas, zo sprak de echte St. Nicolaas. Dit schone vers, dat slechts weinigen met droge ogen konden aanhoren, deed ons medeleven in de diepe smart van een groot mensenvriend, die allereerst zijn naam misbruikt ziet. Welk een voorrecht voor ons, dat wij, uitverkoren boven zoveel duizenden anderen, vanavond de echte Sint in ons midden hebben. De feestviering gaat door. De heer W. A. Reynders brengt ons met enige schone jongedames een verhaal van een verliefde jongeling, die zal gaan tennissen met een allerliefst meisje, wier naam hij helaas vergeten is. De meisjes komen verlokkelijk glimlachend en coquetterend achter hem langs draaien, samen zingen zij schone liederen en ja, het wordt zo waar een bescheiden ballet. Het geachte publiek, anders nogal rumoerig, luistert ademloos en klapt zich na afloop schor. De acteurs moeten het staartje nog eens overdoen. Trouwens, ook na de tweede sketch, die door den heer Reynders met zijn zusje gedaan wordt, is het applaus uitbundig. Alweer een ster van de eerste grootte aan het schitterende VDH-firmament ontdekt. St. Nicolaas laat dan de brave kinderen bij zich komen. Zij worden geprezen om hun werklust en goed humeur, doch krijgen allen toch ook een quasi-vermaning mee. De jongedame, die zo verzot is op de hengelsport, de jongeman, die zijn dagelijkse flesje melk verruilde voor shag en aan St. Nicolaas niet durfde bekennen op welke basis die ruil tot stand kwam. Doch ook een boosdoener wordt door de Pieten gegrepen en voor de bisschoppelijke rechterstoel gesleurd. In afwachting van zijn verwerking tot drop, wordt hij voorlopig in de hoek gezet, waar hij met een benauwd gezicht zijn oordeel afwacht. Onze minstrel, Moseman is zijn naam, treedt tokkelend op de snaren van zijn gitaar naar voren en zingt een lied, speciaal voor deze gelegenheid vervaardigd, waarin hij de goedheid van St. Nicolaas bezingt en zijn smart uit, dat wij hem nooit een geschenk kunnen aanbieden. De leider der zangavonden richt dan het woord tot den hogen gast. Hij heeft bemerkt, dat de Sint nu met de duisternis steeds meer moeite heeft de weg in het donker te vinden. Wij werken op een fabriek waar elektrische apparaten worden vervaardigd en daarom vinden wij het een leuk idee, nu eens aan St. Nicolaas een cadeautje te geven. De zaal weet al wat er komt, men roept: een handdynamo of knijpkat (zoals die dingen ook wel worden genoemd). 5 December is echter de dag der verrassingen. Uit de binnenzak van den Heer den Hartogh komt geen handdynamo, doch een dood-ordinair kaarsje te voorschijn, dat den Sint plechtig wordt aangeboden en door hem even plechtstatig wordt aanvaard. Inderdaad, een zeer practisch geschenk. En dan zijn de wijzers van de klok alweer zo ver opgeschoven dat St. Nicolaas moet gaan vertrekken. Luidkeels toegezongen verlaat hij de zaal en daalt af naar de hal, waar zijn trouwe schimmel zich tegoed heeft gedaan aan een extra portie schillen zonder scherp. De hoefslagen weerklinken nog even door de Gouverneurlaan, dan is de Sint weer vertrokken naar het warme Zuiden. Ook de zangers vertrekken; bij de uitgang wordt hun een pakket in de handen gedrukt, rijkelijk gevuld met gaven. En dat alles voor één B-bon, zoals een zangertje opgewonden in de tram vertelde.

De avond is volkomen geslaagd; het prettige ervan is dat alle aanwezigen hebben medegewerkt om het geheel tot een succes te maken. Trouwens, dat zijn alle zangavonden, maar voorlopig spant deze avond de

KROON.

BRIEF VAN ST. NICOLAAS

Te elfder ure bereikte ons onderstaande brief van St. Nicolaas, die wij gaarne in zijn geheel publiceren:

9 December, ergens in West-Europa

Beste kinderen,

Nu ik in mijn salonrijtuig zit en de tijd, die ik in Nederland doorbracht, aan mijn geestes-oog zie voorbijtrekken, vormt de laatste avond in het Rembrandttheater wel een van de hoogtepunten. Zelden werd ik ergens stijlvoller en enthousiaster ontvangen en zelden behoefde ik zo weinig straffen uit te delen als op deze 8e December. De ene gestrafte, die mee moest, hebben we op het laatste moment nog laten gaan, daar bleek dat ze hem op de montagezaal te moeilijk konden missen. Het was af: wonderlijk krachtige samenzang, keurige balletten en dan nog het aangrijpende moment van het aanbieden van het waardevolle geschenk aan mij. Het werd me even te machtig, maar de leiding van de zangavonden kan verzekerd zijn van de grote dank van mij en mijn Pieten, want met behulp van deze kaars hoop ik mijn leven in het belang van de mensheid nog langer te kunnen rekken. Ik hoop dat mijn geschenken bij jullie ook in goede aarde zijn gevallen en dat ik jullie op mijn 768ste verjaardag weer net zo opgewekt terug mag zien.

„DE ECHTE SINTERKLAAS”.

NIEUWS UIT DE KNOLLENTUIN.

Nu het seizoen zo ongeveer afgelopen is, hebben wij ons afgevraagd: „Wat hebben onze tuinders nu eigenlijk van hun grond geoogst?” De eenvoudigste weg om dit te weten te komen, is natuurlijk het aan de mensen zelf te vragen Dat dacht U tenminste. Maar de volkstuinters schijnen er een soort beroepsgeheim op na te houden en schuwen iedere publiciteit. Het heeft tenminste zeer lang geduurd, voordat een hunner zijn geheim prijs gaf. De heer J. Remeijn van afd. 252 heeft het gehele seizoen zijn tuin ijverig bewerkt en smaakte het genoeg een ruime oogst naar huis te kunnen slepen. Zijn tuintje van 140 M2 leverde hem: 3 mud aardappelen (geen veehpiepers), 5 pond bruine bonen, 7 pond erwten, 10 kg. zomerkroten. Verder aan „klein goed”: raapstelen, spinazie, snijbiet, maiskolven, radijs, prinsessebonen, andijvie, spruitkool, groene kool, boerenkool en prei. Het geheel lijkt wel een prijscourant van zo'n ouderwetse vooroorlogse groentenwinkel; U weet wel, zo'n „kale”, zonder rij voor de deur. De familie Remeijn kan dus zonder zorgen de winter tegemoet zien.

Nu hoeft niet iedereen een volkstuin te hebben om met succes aardappelen en groenten te kweken. De gelukkige bezitters van tuintjes bij hun woning, kunnen deze eveneens productief maken. De benodigde vakkennis kunnen zij opdoen uit de verschillende boekjes, die de laatste jaren op dit gebied verschenen zijn. Onze altijd parate bibliotheek heeft pas weer zo'n werkje aangeschaft. Het is „Groenteteelt” van Joh. Berghuis. De heer Berghuis is Directeur van de Lagere Tuinbouwschool te Barendrecht en mag dus wel een autoriteit op dit gebied genoemd worden. Dit boekje is een praktische handleiding voor den niet-vakman. Het behandelt in de verschillende hoofdstukken de teelt van alle mogelijke groentesoorten. Ook de opgenomen teeltplannen zijn zeer overzichtelijk. Wanneer U deze raadgevingen opvolgt, kan het U niet gebeuren, dat U door te dicht zaaien een bonen- of erwtenwildernis op Uw grond krijgt. Voor de liefhebbers is dit boekje op de gewone bibliotheekvoorwaarden beschikbaar. Ook bezitten wij voor beginners nog een aantal exemplaren van „Voedingsgewassen in eigen tuin” van de Tuinbouwvoorlichtingsdienst. Tegen de gereduceerde prijs van f 0.15 per stuk, kunt U er in de bibliotheek een kopen.

DEN HARTOGH.

LECTUUR OVER KNUTSELEN.

In de vorige Omroep schreven wij in „VDH na de fluit” over de liefhebberijen van ons personeel en ons plan om een tentoonstelling van huisvlijt te organiseren. Onze bibliotheek kan U bij het knutselen helpen, want zij beschikt over een flinke collectie hierover handelende boeken, zoals blijkt uit onderstaande lijst.

Burgt, J. J. A. v. d.	Wij maken het zelf. 31 p. 1934	VDH-B-2854
Capelle, F. van	Lampekappen van perkament, 44 p.	VDH-B-2853
Hartog, H. den	IJzerarbeid, 42 p. 1935	VDH-B-2852
Houtman, J.	Vap rommel tot gebruiksvoorwerp 40 p. 1942	VDH-B-2569
Houtman, J.	Knutsel nu met waardeloos materiaal, 40 p. 1943	VDH-B-2592
Jacobs, G. J.	Eenvoudig ijzerwerk, 53 p.	VDH-B-2568
Kaptein, G. en A. Bol	Hout. Leiddraad voor het onderwijs in houtarbeid. 35 p.	VDH-B-2855
Leeuwerik, J. G.	Ik maak alles. 447 p. z.j.	VDH-B-2933
Tangelder, C.	Met figuurzaag en lijmpot. 60 p. 1935	VDH-B-2930
Veringa, T. Th. en J. P. v. d. Borden	Hoe en wat boetsen wij van klei 94 p. 1938	VDH-B-2917
Veringa, T. Th. en A. Kuiper	Wat kunnen wij van dun carton maken 92 p. 1937	VDH-B-2931
Veringa, T. Th. en L. W. Zweerman	Handenarbeid voor zieke en herstellende kinderen. 143 p. 1938	VDH-B-2932
Roy, O. J. van en J. C. van Roy	Klein speelgoed van triplex. 33 pag. 1936	VDH-B-2946
Twijnstra R. en J. J. Ch. Franchimont	Wat kunnen wij met finer bereiken? 24 pag. 1938	VDH-B-2947 DE BOER.

O N S E I G E N K A M P

Is dat een titel voor een artikel in de Kerst-Omroep: „Ons Eigen Kamp?” Is dat geen vergissing, om midden in de winter, wanneer we over schaatsenrijden en warme kachels denken, je met een kamp bezig te moeten houden? Het kamp van deze zomer lijkt al weer zo lang geleden; daar denken we met veel goede herinneringen aan terug, maar verder Doch we moeten ook niet alleen terugzien, in de eerste plaats moeten we onze blik wenden naar wat voor ons ligt. Zomer 1944. Wie durft nu al aan vakantie te denken? Wij! En niet alleen durven we het, maar we moeten het ook. Want om van de zomer te kunnen kamperen, moeten we nu al vast beginnen met plannen maken. En daarom, wie er over denkt in de vakantie met ons mee te gaan, komt op de volgende zangavond, Woensdag 12 Januari, om 7.15 uur in de zaal boven het Rembrandttheater. Daar zullen we met elkaar kampliedjes zingen en het gebouw doen trillen van de kamp-yells. Daar zullen we samen plannen maken over wat er van de zomer misschien gebeuren gaat. In 1943 — twee kampen voor onze jongste medewerkers. Voor 1944 wilden we verder gaan en ook met onze jongens en meisjes tot 21 jaar gaan kamperen. Maar al te vaak hebben we deze zomer gehoord: „Waarom alleen de allerjongsten? Waarom mogen wij ook niet mee?” Hier is jullie kans. Het zijn nog maar vage plannen, maar met plannen moet het beginnen. We verwachten de jeugdige kamp-enthousiastelingen de 12e Januari in groten getale!

N. J. VAN MAAREN.

M U Z I E K C L U B J E.

Sedert enige tijd bestaat er in onze zaak een muziekclub, of eigenlijk clubjes. Deze clubjes houden zich bezig met drie verschillende soorten muziek, n.l. populaire wijsjes, Hawaiian nummers en jazzmuziek. Onze musici oefenen iedere Woensdagavond van 8—10 uur in een zaaltje van het Paviljoen aan het Rijswijkscheplein. In totaal verschijnen hier wekelijks 10 muziekliefhebbers, wat op een personeel van 900 man nogal weinig is. Wij twijfelen er dan ook niet aan, of er is onder onze mensen nog een aantal muziekliefhebbers, die om de een of andere reden nog geen deel van deze club uitmaken. Aangezien onze club nog alle soorten instrumenten kan gebruiken, raden wij bespelers van violen, gitaren, banjo's, trompetten, Turkse trom e.d. aan, zich eens met de heren Groeneveld en v. d. Poel, beiden van afd. 254, in verbinding te stellen. Natuurlijk geeft afdeling Sociale Zaken ook gaarne alle gewenste inlichtingen.

DEN HARTOGH.

V A K O P L E I D I N G

CURSUSSEN R.F. - V.D.H.-CURSUSSEN - EXCURSIES

D E B A N D B A Z E N C U R S U S .

Met een filmvoorstelling in het Forum theater te Voorburg werd op 20 Juni 1943 afgesloten het eerste deel van de door Hr. de Jong georganiseerde bazencursus. Deze cursus heeft ten doel in korte tijd de daarvoor geschikte assistenten de praktische en theoretische kennis bij te brengen, die van der Heem van zijn bandbazen verwacht. Het eerste deel van deze cursus, behandelende de organisatie van het werk, duurde drie maanden en werd in 22 lessen gegeven. De lessen werden door 13 mensen gevolgd en gedoceerd door de heren: P. v. d. Bijl, Ir. T. Ferwerde, A. de Jong, J. Meesters, L. Th. J. Meijs, H. M. Punt, Drs. J. H. Ruijsch van Dugteren, G. van Vliet. De cursus werd door een examen afgesloten. Van de dertien kandidaten kon één wegens ziekte niet deelnemen. Geslaagd zijn: F. H. Baerselman, L. v. d. Gugten, C. Aleman, L. J. A. Jansen, D. Schellinger. Inmiddels zijn de lessen van het tweede deel der cursus beëindigd. Dit deel van de cursus behandelde „Mensenkennis” (practische psychologie). Naast de heren A. de Jong en Drs. J. H. Ruijsch van Dugteren traden hierbij als docenten op de heren Mr. M. H. K. v. d. Graaff en Drs. H. R. Wijngaarden, beide van het psycho-technisch laboratorium der Vrije Universiteit te Amsterdam. Tenslotte kan nog worden medegedeeld, dat een herexamen van het eerste deel der cursus zal worden gehouden.

GERH. H. P. VELDKAMP.

L E E R L I N G E N O P L E I D I N G .

Zoals bekend mag worden verondersteld, hebben wij in ons bedrijf voor jongens tot 18 jaar een leerlingenopleiding. Toch is het goed vooral de jongeren van ons personeel hiervan nog iets te vertellen. Aan deze opleiding, die voornamelijk praktisch in ons bedrijf geschiedt, kunnen alle jongens, die daarvoor de geschiktheid bezitten deelnemen om opgeleid te worden tot de volgende vakken: fijnbankwerker, gereedschapsdraaier, gereedschapsmaker, stempelmaker. De duur van de opleiding in ons bedrijf duurt 2 jaar voor jongens met A.B.S.-diploma. Voor jongens zonder A.B.S.-diploma, die door hun zeer goede prestaties uitmunten duurt de cursus 3 jaar. Naast de voornamelijk praktische opleiding in ons bedrijf moet een voornamelijk theoretische opleiding op een avond A.B.S. o.d. worden gevolgd. De jongens, die voor deze opleiding naar onze

mening in aanmerking komen, moeten minstens 6 maanden op onze afdeling Metaalwaren in de productie hebben gewerkt. De Heer Carsouw, chef van deze afdeling, adviseert de afdeling Arbeid bij de aanvang van de nieuwe opleiding (die in April of October aanvangt) welke jongens hij geschikt acht voor de opleiding. Tevens worden, in de tijd dat zij werkzaam zijn op de afdeling Metaalwaren, eventuele gegadigden psychotechnisch onderzocht.

P. COLIJN.

FAMILIEBERICHTEN

FAMILIEBERICHTEN - VDH IN 'T BUITENLAND - HEUGLIJKE GEBEURTENISSEN

TOEN WIJ DE BRIEVEN OPENMAAKTEN.

De brieven, komende uit de meest uiteenliggende plaatsen van Duitsland lezende, trof het ons, dat men zo erkentelijk is voor de pakketjes, doch niet minder voor de Omroep. Dikwijls is de VDH-Omroep het enige drukwerk, dat uit het vaderland ontvangen wordt — de hele barak leest mede, iedereen stelt er belang in, velen zijn afgunstig dat hun fabriek geen bedrijfsblad heeft. U kunt er van opaan, dat dit voor ons een geweldige aansporing is — meer Omroepen uitgeven kunnen wij niet — ook de inhoud moet volkomen zakelijk zijn, doch desondanks zullen wij zorgen dat er voor de collega's in het buitenland altijd iets aparts instaat.

In het kort de kroniek en adressen:

A. Beukers brengt de hartelijke groeten over van het gezamenlijke personeel in Spandau; Marcel van Bergen ligt ziek in Strümpfelbach, adres zie hieronder, en zal graag iets van zijn collega's horen;

A. Evers werkt in Heidenheim (Brenz) aan een fraismachine;

Uit Freiburg (Breisgau) een prettige brief van W. J. M. Harmsen, die daar lid is van de stedelijke zwemvereniging en met spanning de eerste sneeuw tegemoet ziet, ten einde te kunnen gaan skilopen;

A. G. Sanou doet veelzijdig en leerzaam werk in een modelmakerij;

C. v. d. Greft, die als electricien te Friedrichshafen a/Bodensee werkt, groet zijn collega's op afdeling Metaalwaren.

J. v. d. Harst is te Wasseraufingen monteur in een fabriek, waar „een overvloed van toiletten is”. U ziet dat je alles van uit verschillende gezichtspunten kunt bezien.

ADRESSEN.

Th. v. d. Zalm, Köpenicker Landstrasse 208, Ausländer Lager, Graetz A.G. Berlin, Baum-schulenweg;

C. Vonk, Graetz A.G. Berlin S.O. 36, Elsenstrasse 87—86;

J. Jacobs, Frigidaire G.m.b.H., Wiebesstrasse 12, Berlin NW 87;

F. Sibma p/a Frau Braun, Am Ebelfeld 133, Frankfurt am Main-Gräunheim;

Marcel van Bergen, Gasthaus „Zum Ochsen”, Strümpfelbach bei Waiblingen Württemberg;

W. G. F. Bosman, Gemeinschaftslager, Baracke 6, Schönkirchenerstrasse 70—78, Kiel-Neumühlen;

J. Haasdijk, Ausländerlager „Meinau”, Daneigerstrasse, Stube 4 B, Strassburg, Postamt Meinau, Elzasz;

B. ten Wolde, Gemeinschaftslager 38, Rotkelchenstrasse, Falkensee Kreis Osthavelland;

H. F. v. d. Kooy, G. B. L. Lager 3, Baracke 2, Kamer 21. Brünsbüttelerdamm. Berlin-Staaken.

J. Weterings p/a Firma Schmidtchen & Co., Reichenbergerstrasse 47, Zimmer C-113, Berlin-S.O. 36;

- A. Holman, Lager Curt Helmstrasse 29/35, Lübeck;
- W. J. van Verseveld, Lager der Adlerwerke, Baracke 15, Froschhäuserstrasse, Griesheim bei Frankfurt-Main.
- J. C. Struyck's lager is uitgebrand, vandaar zijn gewijzigd adres:
bei F. W. Breithaupt und Sohn, Adolfstrasse 13, Kassel.
- F. Heering, Gemeinschaftslager, Roterberg, **Ulm** a/d Donau. Voor straf 2 dagen in de tuin van de burgemeester van Lobberich gewerkt.
- H. uit het Broek, Wepuko von Neudeck & Co Metzingen Württ. Kreis Reutlingen. Groet allen.
- H. Hoogduin, p/a A. G. für kleine Wohnungen, Abt. Heizung, Elberstr 48, Frankfurt Main is er goed afgekomen. Is nu Luftschutzwart in een brouwerij. Wenst ons allen prettige Kerstdagen en een gelukkig nieuwjaar.
- A. Smit p/a Radio Braun, Idsteinerstrasse 91, Frankfurt/Main. Is met Van Huit in de Braun voetbalvereniging.
- H. J. Jonker, bei Metzler, Schwarzbach 66, Vorarlberg-Tirol. Ostmark. Woont in een klein dorpje midden in de bergen. Is tekenaar. Maakt grote wandeltochten in de bergen. Beklom de Kugelspitze — 2400 m. hoog.
- G. van der Henst, Kalhovenstrasse 00, Baracke BAU 238. Stuttgart-Feuerbach. Is door bombardement al zijn spullen kwijtgeraakt.
- A. J. Mallee, Wohnlager Ludwigsfeld, München 68. Dachauerstrasse, Barak 12, Zimmer 5. Pakket kwam goed van pas, want lag ziek en had lekkere honger.
- B. Mons, Heidenheim (Brenz) Lager Weidegrund, Württemberg. Als Scheveninger dankbaar voor de vis. Staat 's morgens 4.45 op, valt niet mee.
- G. Kegie, Graetz A. G. Ausländerlager. Köpenicker Landstrasse 208-18 Berlin-Baum-schulenweg. Pakket vond een gepolijste weg naar zijn maag.
- M. Zuydwijk, Gemeinschaftslager „West“, Baracke I Stube 12. Curt Heimstrasse, Lübeck Amuseert zich met kribben scherp zetten en met water gooien.
- A. G. Sanou, Lager Weil 4942-09. Baracke 5. Zimmer 1. Esslingen-Mettingen (Württ.). Ligt met 2 andere VDH-ers in een lager.
- H. J. Hoornik, Firma Greiner, Urach (Kreis Reutlingen) Württemberg. Benut de schuilkelder om lekker te slapen. Brengt speciaal de groeten over aan Hr Martron en de meisjes van de Lmot 45 band.
- G. C. Maks, Hollandlager, Barak 3, Kamer 7, L. S. L. Mettenhof, Kiel. Heeft het niet slecht getroffen.
- G. Bergman, Braun Radio, Idsteinerstrasse 91, Frankfurt/Main. Is daar ook gereedschap-maker. Werkt van 7—7 en bovendien dikwijls Zondags van 7-12.30 uur. Groet chef en collega's van de Gereedschapmakerij.
- J. Th. Veenbrink Jr., Filchnerstrasse 35-36, Berlin-Babelsberg. Ufastadt. Dankt voor pakket. Werkt ook bij de luchtbescherming.
- L. P. Douw, Berlin-Johannisthal. Segelfliegerdamm 15. Groet de Enkelfabricage en dankt voor postpapier.
- A. P. de Bruyn, Lager Mauser A. G. Eichborndamm. Berlin-Borsigwalde. Groeten en dank.
- P. van Berkel, Lager Weidegrund, Heidenheim (Brenz) Württ. Had juist niets op brood toen pak kwam. Blikjes vis en stroop smaakten heerlijk.
- T. P. D. Kouwenberg, idem, idem.
- K. van Vliet, Lager VI, Stube 19. Watenstedt über Braunschweig. Dankt voor levens-middelen en postpapier.
- Th. Franken p/a Hageneck, Ravensberg-Kiel. Bedient daar het slagwerk in een band en is ook brandwacht.
- J. van Huit, Idsteinerstr. 91, Braun Radio, Frankfurt/Main. Met 8 andere Hollanders in radiofabriek. Speelt middenvoor in het fabriekselftal. Ook daar blinken de Van der Heem mensen uit. Is controleur en leert veel.
- A. H. L. Osseman, Wohnlager der SSW. Blumeshof. Berlin-Spandau. Saatwinkel. Is calculator. Brengt hartelijke groeten over aan de proeffabriek.

- A. M. v. Herwaarde, Wohnlager Ludwigsfeld. Dachauerstrasse. München 68. Baracke 11. Zimmer 12. Dankt alle collega's voor het pakket.
- W. H. v. Zeeland. Gasthof zur Sonne, Olgastrasse 2, Ravensberg. Verricht service aan electromotoren. Beveelt ons aan de VDH-motoren in een gouden lijstje te zetten.
- M. H. Swan, Lager 4142-09. Lager Weil. Baracke 5. Zimmer 2. Mettingen, Esslingen a/Neckar. Ligt in het ziekenhuis.
- A. v. d. Hulst, Firma Graetz A. G. Elsenstrasse 87/96. Berlin SO. 36 Groet allen.
- G. W. Veltkamp, Ned. Student, Stadt der KDF-Wagen. Gem. Lager 12-35. Dankt voor attentie, heeft leerzame baan, groet personeel T. B. en verdere bekenden.
- A. Evers, Heidenheim. Werkt 63 uur per week — gereedschapmakerij.
- J. W. van Eck. Wohnlager Ludwigsfeld. München 68. Dachauerstrasse, Baracke 11, Zimmer 9, Is slijpmachineinsteller. Hoopt Januari met verlof te komen.
- Th. J. van der Zon. Dankt voor de eterij, worden nooit volmaakte huismoeders, dus daarop behoeven de vrouwelijke VDH-ers niet te speculeren. Lager Siegfried, Kornenburg N.d. Postfach 17.
- H. Meester, Lager Weidegrund, Heidenheim, Brenz. Een VDH-pak op je brood, de redder in de nood.
- E. Antenne, Holl. Lager, Baracke 3, Kamer 7 L. S. L. Mettenhof, Kiel.
- P. G. M. Mirck, Lager Rossenried, Grengen/Brenz. Württ.
- W. C. Zaat, Heidenheim. Groet allen en dankt.
- J. Coster, Sammellager Heilbronn-Nord. Gottlieb Daimlerstr. Barack 18 Stube 2. Is hersteld van bomschade. Hij last nu deuren

P E R S O N E E L S Z O R G.

U weet dat het „Duitsland-comité“, dank zij Uw aller medewerking, geregeld pakketjes met versnaperingen heeft kunnen zenden aan onze in het buitenland werkende collega's. Ook Ziekentroost heeft periodiek een beroep op U gedaan om bonnetjes en geld te offeren voor de zieken onder ons. Nu blijkt echter dat wij daarmede nog niet kunnen volstaan. De „buitenlanders“ hebben soms dringend dingen nodig, waaraan wij samen hen nog wel kunnen helpen. Wij denken hierbij aan collega's, die ten gevolge van de luchtoorlog hun spullen kwijtgeraakt zijn. Doch ook onder onze collega's hier te lande zijn er, die een extraatje hard nodig hebben om op peil te blijven. Daarom hebben wij al die zorg voor het personeel voor elkander samengevat in „personeelszorg“. Let wel: het Duitsland-comité en Ziekentroost blijven op de oude voet doorgaan, doch daarnaast gaan wij méér doen voor allen, die dat nodig hebben. Wat wij van U nodig hebben is: Uw instemming met dit streven en Uw daadwerkelijke steun in geld, bonnen of natura. Wij zullen daartoe geregeld een beroep op U doen, zo nodig met opgave van het benodigde. Het ontbreekt ons bij zulke voor- en nazorg echter vooral aan distributiebonnen. U hebt die zelf ook dringend nodig — het is waar — maar toch kunt U als het moet, altijd nog wel iets missen voor degenen, die het nog harder nodig hebben. Daartoe zullen wij op de personeelsbussen weer de bekende „bonnenbusjes“ plaatsen, waarin U Uw gaven kunt deponeren. U hoort in ieder geval nader van ons.

DEN HARTOGH.

Z I E K E N T R O O S T C O L L E C T E.

Het comité vraagt weer Uw aandacht voor het volgende: Dit jaar konden wij door belangrijke bijdragen van de directie zeer veel aan onze zieke collega's geven. Er gaan thans geregeld iedere week gemiddeld 10 pakjes weg. Bovendien worden bijzondere gevallen apart behandeld. Wij waren hiertoe in staat, dank zij de opbrengst van de laatst gehouden

collecte en de bijzondere bijdrage van de directie. Maar nu gaan we weer zo langzamerhand de bodem van onze kas zien. Aan ons, VDH-ers de taak om deze kas weer geheel op peil te brengen. U begrijpt natuurlijk al waar we heen willen. Wij moeten allen weer eens over de brug komen. Willen we doorgaan op de ingeslagen weg, dan komt er heel wat kijken. Wij, van onzen kant, hebben de kosten verdubbeld (meer pakjes verzonden). Laten wij nu allen eens bij deze collecte ook onze bijdrage verdubbelen. Die een kwartje gaf, thans twee, enz. Laat deze collecte, die op 23 December gehouden wordt, in het teken van de twee staan. Wij rekenen op tweemaal de opbrengst van de laatste collecte. Voorwaar een grote taak, want wij moeten nu naar de f 450.— toe. Als we allen medewerken, halen we het. Thans aan U de daad. Bij voorbaat namens alle zieken dank.

Comité Ziekentroost: Mej. E. L. C. Janssen, R. Hermans, P. C. v. d. Bleek.

HEUGELIJKE GEBEURTENISSEN.

Het huwelijk van B. Mindé, afdeling metaalwaren, met mejuffrouw F. van Peppen op 1 December j.l.

Het huwelijk van F. de Kroon, vroeger afdeling metaalwaren, thans werkzaam in München, met mejuffrouw M. M. Verweij op 10 November j.l.

Het huwelijk van J. Groeneveld, afdeling gereedschapmakerij, met mejuffrouw J. Doorn op 7 December j.l.

Het huwelijk van F. Furnée, afdeling loonadministratie, met mejuffrouw F. H. Rens op 21 October j.l.

V A R I A R U B R I E K

V. D. H. O M R O E P N U M M E R 72.

Deze Omroep heeft als nummer 72; een nummer dat ons niets zegt en waarover ook niets te schrijven zou zijn, ware het niet dat het tevens het laatste nummer van het jaar 1943 is.

Wij begonnen dit jaar met nummer 54 dd. 15 Januari, veel Omroepen zijn er dus niet verschenen, doch de jaargang doorbladerend kunnen wij niet ontkomen aan de indruk dat de verschijning van ons blad, voor de goede gang van zaken in het bedrijf toch wel zeer belangrijk, wij zouden haast zeggen, onontbeerlijk is.

Wij denken aan de belangrijke onderwerpen: werktijdenregeling, zelfbescherming, ideeënbus, mededelingen.

Verder de personeelwerving, de mededeelingen van afdeling sociale zaken, distributie, bibliotheek.

Later in het jaar de uitermate belangrijke veiligheids-actie, die zonder de bijbehorende campagne in ons blad nooit dat resultaat had kunnen afwerpen, dat wij beoogden.

Ook de personeelsopleiding eiste veel ruimte op. Mededelingen betreffende komende cursussen en examens verschenen geregeld in de betreffende rubriek.

Vroeger was de Omroep niet in rubrieken ingedeeld, doch in nummer 66 dd. 6 Augustus was hiervan voor het eerst sprake, en hoewel de ideale indeling nog niet direct gevonden was, kan toch wel gezegd worden dat wij een goede greep deden en wij ons in grote lijnen aan het ontwerp konden houden.

De indeling in rubrieken, die het ons veel gemakkelijker maakte voor elk onderwerp de juiste medewerkers te kiezen, bracht ook de wenselijkheid naar voren aan het uiterlijk

van de omroep meer zorg te besteden dan tot dusverre gedaan was. Vroeger trachtten wij alles zo sober mogelijk te houden, uitgaande van de gedachte dat eenvoud het kenmerk van het ware is, doch nu zagen wij in dat een smakelijker indeling ons blad aantrekkelijker zou maken.

Daarom werd de heer H. Zandvliet aan de medewerkers toegevoegd en belast met de artistieke kant van de zaak. Het werd zijn taak te zorgen voor een aantrekkelijk uiterlijk. Aan de samenstelling van de Omroep wordt nu dus gewerkt door de heren Kroon, Ubbink en Zandvliet.

De heer Kroon zorgt voor de inhoud, hij is hoofdredacteur.

De heer Zandvliet is belast met de opmaak, dus indeling en artistieke verzorging en de heer Ubbink met het drukken van de omroep. Gedrieëën wensen zij alle lezers een Vrolijk Kerstfeest en een Gelukkig en Voorspoedig Nieuwjaar.

REDACTIE.

E E N K E R S T P R I J S V R A A G .

Al is het Kerstnummer ditmaal zeer bescheiden van opzet, toch zou het niet volledig zijn zonder de traditionele prijsvraag. Ditmaal werd de puzzle gefourneerd door den Heer C. G. van Espen. Er is getracht de opzet eenvoudig te houden, zodat ieder kan meedingen.

De prijzen zijn: 1e prijs, geschenkbond ter waarde van f 10.—
2e prijs, geschenkbond ter waarde van f 5.—
3e prijs, geschenkbond ter waarde van f 2.50
verder 3 troostprijzen, elk van f 1.—

Inzendingen aan de redactie tot uiterlijk 15 Januari a.s. Bij meer goede inzendingen be-
slist het lot. De uitslag wordt in de eerstvolgende Omroep gepubliceerd.

De opgave luidt: van de onderstaande lettergrepen de gevraagde woorden 1 tot en met 36 te formeren.

Vertikaal geven de eerste en derde rij dan een wens te lezen.

1.	Provincie in Nederland	19.	Edelsteen
2.	Fantastisch dier	20.	Overschoot
3.	Russische munt	21.	Soort bomen
4.	Plank	22.	Springstof
5.	Stad in N.-Amerika	23.	Uniform versierselen
6.	Staat in Z.-Amerika	24.	Kleur
7.	Scheikunde	25.	Waterverwarmer
8.	Stad in Brabant	26.	Verloving
9.	Onder water zetting	27.	Verbeeldingskracht
10.	Lichaamsdeel	28.	Uitgave
11.	Tijdsverloop (m.v.)	29.	Dakbedekking
12.	Dopheide	30.	Scheepsbevrachter
13.	Inlander	31.	Toren (Eng.)
14.	Hofmeester	32.	Bewoner van Borneo
15.	Roofvogel	33.	Ontleedkunde
16.	Tuinman	34.	Spraakkunst
17.	Muziekinstrument	35.	Te vertrouwen
18.	Droombeeld	36.	Heden

De te gebruiken lettergrepen zijn:

A — ar — bel — bo — burg — ca — ca — che — con — da — da — den — di —
di — door — dor — dren — e — e — e — e — een — eer — en — en —
es — fan — ga — ge — ge — gei — gen — ger — go — gra — ho — hoorn — i
— in — jak — kel — ken — ker — lan — lijk — ma — ment — mie — mie — na —
ne — ne — nië — niet — nier — nu — nun — pa — pen — pie — rel — res — ri
roe — sen — ser — sie — ste — stu — ta — tant — te — ter — ti — ti — tie — tier
til — to — to — to — tres — tro — trom — tyl — tie — u — ve — ver — ward —
wa — we — wer.

Hiervan 950 exemplaren gedrukt in eigen drukkerij.